

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevur: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Har vit kunnu verða hoyrd

NORÐURLANDARÁÐSFUNDURIN er av á hesum sinni. Umboð fyrri øll Norðurlond hava í eina viku verið saman til fundar í norska høvuðsstaðnum, har tey hava viðgjørt ein hóp av spurningum og málum, sum hava serstakan áhuga fyrri Norðurlond. Føroyar vóru eisini umboðaðar á fundinum við fleiri fólki enn nakrantíð áður.

TAÐ verður ofta sagt og skrivað, at fundir í Norðurlandaráðnum hava als ongan veruligan týdning, tí her verður bara etið, drukkið og prátað og als ongar avgerðir verða gjørdar til veruleika. Hvat viðvíkur okkum føroyingum, so má tó sigast, at vit hava brúk fyri einum forum sum Norðurlandaráðnum. Har kunnu vit stíga fram og siga okkara hugsan, har kunnu vit royna at ávirka norðurlandsku grannatjóðirnar, soleiðis at tær skilja støðu okkara. Ein støða, sum ikki altíð er tann sama sum hjá hinum londunum.

LØGMAÐUR var nógv frammí í kjakinum. Hann vísti á fleiri týðningarmikil mál og segði, at tað hevur stóran týðning, at Norðurlond ikki gloyma at standa saman sum ein heild. Vandir er fyrri tí norðurlandsku eindini, um einstøk av londunum bara hugsa um seg og síni og royna at verja síni egnu áhugamál. Her kom spurningurin um tilknýtið til EEC inn í myndina og víst varð á, at tað er av avgerandi týðningi, at vit í Norðurlondum í størri mun keypa frá hvørjum øðrum. Løgmaður vísti m.a. á, at

oddagrein

tað hevði havt nógva at siga fyrri eina líta tjóð sum tað føroysku, høvdu vit í Norðurlondum frihandil við fiskavørur.

HANN nam eisini við spurningin um Norðurlond sum kjarnorkuvápnafriðt øki og helt fyrri, at tað hevur stóran týðning, at føroyska sjóækið verður partur av eini slíkari avtalu. Hann vónaði ikki, at góðu úrslitini í avvápnadarsamráðingunum millum stórveldini hvat viðvíkur kjarnorkuvápnunum á meginlandinum fara at hava við sær, at tey ístaðin fara at dubba í Norðuratlantshavi.

FÓLKATINGSMAÐURIN Jákup Lindenskov vísti í síni røðu á týðningi, at Norðurlond standa saman í royndunum at steðga útbyggingini av kjarnorkuendurvinningarverkinum í Dounreay í Skotlandi. Hann segði, at verkið har er ein hóttan móti føroyska samfelagnum og vónaði, at grannatjóðirnar í Norðurlondum eisini taka undir við mótmælinum móti hesi útbygging.

UTTAN mun til hvat vit halda um nyttuna av fundum í Norðurlandaráðnum, so er tað ein sannroynd, at vit her hava eitt forum, har vit kunnu leggja fram okkara sjónarmið á jøvnum føti við hini Norðurlondini og har vit kunnu bliva hoyrd. So er bara spurningurin, hvat vit hava uppá hjarta. Og tað kann ikki sigast annað, enn at vit á hesum sinni høvdu nógva stórmál til viðgerðar á fundinum.

j a m ü

Ímóti arbeiðsmarknaðar- eftirlønargrunninum

Opið bræv til
Føroya Landsstýri

Í sambandi við uppskotið til lögtingslóg um samhaldsfastan arbeiðsmarknaðareftirlønargrunn

vilja undirritaðu yrkisfeløg heldur mæla til at hækka fólkapensiónina upp á eitt semiligt støði og figgja hana um skattin.

Lat lönkarafeløgini gera sínar egnu eftirlønargrunnar leysar av Tryggingarsambandinum, Landsbankanum o.s. almennum stovnum.

Vit eru hart ímóti uppskotinum um arbeiðsmarknaðareftirlønargrunn, tí

1) støðan er nógv ávanlig sum er hjá teimum, sum hava eftirlønarskipan í tí hávalmenna Føroya Livstrygging. Lönkararnir hava als onga ávirkning, hvussu tann inngoldni peningurin verður nýttur.

2) onnur hava eina vælvirkandi eftirlønarskipan í Danmark. Føroya Landsstýri hevur gjørt sáttmála við hesi feløg, har eftirlønarskipanin varð viðgjörd, og avtalað varð, at feløgini skuldu halda fram í donsku skipanini, til líka góð eftirlønarskipan varð gjörd í Føroyum. Hetta uppskotið er tí eitt sniðalop á verandi avtalu.

3) tað ger okkara eftir-

lønarskipan verri.

Í tí skipan vit hava, rindar lönkarin 1 part (4-5%) av tí eftirlønargevandini lönini (ikki av viðbótum og yvirtíðarlen) og arbeiðsgevarin 2 partar. Lutfallið er 1:2. Eftir hesum uppskoti er lutfallið 1:1. Um vit vilja varðveita okkara skipan, verður tað sera dyrt fyrst at gjalda 4-5% og síðan 3% afturat av allari lön — eisini viðbótum og yvirtíð.

4) tað fer at órógvast lönarsamráðingarnar.

Verður lönin sett í gildi, verður óivað neyðugt at hækka inngjaldið í egnan grunn. Tá verður eitt natúrligt krav frá lönkarafeløgnum, at munurin, t.e. parturin frá arbeiðsgevarinum og tapið við solidariskum grunni, verður lagdur oman á lönina fyrst, og tað kemur neyvast ígjøgnum uttan harða orrustu.

Tað skal eisini viðmerkast, at uppskotið fylgir ikki meginreglini fyrri eftirlønargrunn og er tí í veruleikanum ikki nakar eftirlønargrunn, men ein huld skattahækking til at figgja eina viðkaða fólkapensjón.

Í Norðurlandahúsinum hin 5. mars 1988 færdi Vilhelm Johannesen, landsstýrismáður, fram, at um eftirlønargrunnurin skuldi

figgjast um skattin — sum onkur á fundinum skeyt upp — so fór hetta bert at raka lönkarar og ikki arbeiðsgevarar. Henda undanfærsla heldur ikki, tí

a) eftir fyriliggjandi uppskoti kemur landið sum størsti arbeiðsgevari kortini at skula gjalda um skattin;

b) tann kroysta fiskivinnan kemur at krevja øktan studning svarandi til tey 3%-ini. Her verður tað eisini skattgjaldarin, ið kemur at gjalda;

c) meiritreiðslurnar hjá arbeiðsgevarinum innibera m.a. dyrking av almennum og privatum byggivirksemi, ið verður lagt oman á ávikavist skattin og prísirnar, sum brúkarin — t.e. lönkarin — skal gjalda.

Tórshavn, hin 9. mars 1988

Yrkisfelag studentaskúla-
og hf-lærara
Føroya Verkfrøðingafelag
Arkitektafelag Føroya
Økonomafelagið —
Føroya Deild
Dansk Sygeplejeråd —
Føroya Deild
Danske Fysioterapeuter
— Føroya Deild
Landsforeningen af
Hospitalslaboranter
— Føroya Deild
Føroya Ljósmeðrafelag
Føroya Magistarafelag
Føroya Lærarafelag

Til konfirmantin '88

Ein persónlig gáva
og eitt varandi minni
Bíblia ella sálmaðók
við hansara/hennara navni í
fæst hjá

Pf. Hjalmar Jacobsens
Bóka- og pappírshandil
Tlf. 11584, Tórshavn